

РОМАНЪТ КАТО ТЕРАПИЯ И ЯБЪЛКА НА РАЗДОРА /ПРОБЛЕМИ НА ИСТОРИЧЕСКИЯ ПАРАЛЕЛИЗЪМ/

Съществуват много мнения за генезиса на романа. Свързват възникването му с периода на античността и барока, с развитието на епоса и дори с развитието на епистоларния жанр и неговото циклизиране (романът във форма на писма). Развойните процеси в този жанр отвеждат към различни културно-исторически традиции и времена. Може би типичната за жанра отвореност е позволила раждането на множество етапи и стадии на развитие в различните социално-исторически контексти.

Например във финландската и българската литература романите произведения са социално ангажирани и имат широко обществено и национално значение. И в двете страни началото на художествената литература е свързано с борбата за независимост. Счита се, че произведението на Паисий Хилендарски „История славяноболгарская“ (1760) има значение и за художествената литература. От друга страна художествената литература винаги е влияела силно върху националното самосъзнание и тълкуването на историческите събития.

По времето на националното възраждане българската литература се насочва към средновековното културно наследство и историята на страната. Във Финландия епосът „Калевала“, който се основава върху фолклора, се превръща в национален символ. По едно време дори самият Льонрот, съзателят на епоса, си представя, че описва исторически събития. Епосът „разказва“ великото минало на рода Калевала. Минало, което все пак не може да се докаже, че е съществувало. И в двете страни художествената литература придобива значими социални функции.

Втората световна война е голяма разделителна линия, след която например Финландия и България се развиват в различни посоки. Следвоенният период във Финландия, въпреки самоцензурата и други странични фактори, не означава ограничаване на демокрацията. Партийното поле се разширява и същевременно различните политически и обществени идеи и виждания могат да се изразяват. В България, особено що се отнася